วารสาร
การพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา
Nursing Public Health and Education Journal
ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2562 ISSN 2651-1908

ทัศนคติของสูติแพทย์ต่อการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย

** สุทธิรักษ์ นภาพันธ์, พูนชัย ปันธิยะ*

พฤติกรรมรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์ : ผลกระทบ การป้องกันและบทบาทพยาบาลจิตเวช

** เชาวลิต ศรีเสริม, โปรยทิพย์ สันตะพันธุ์, อนงค์ลักษณ์ วงศ์ตรี*

ผลทางโลหิตวิทยาของฟลูออไรด์และการเกิดฟันตกกระในเด็กนักเรียน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

** ฉัตร์ภัทร์ คงปั้น*

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยของเด็กป่วยโรคธาลัสซีเมีย

** บุษยารัตน์ ศิลปะวิทยาทร, ณัฐนรี อนุกูลวรรธกะ, เกศินี อิ่มแมน, วรลักษณ์ ดีวิตร์*

ความปวดภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับรังสีรักษา

** อัญชลี วิเศษชุณหศิลป์, นุสรา ประเสริฐศรี, วรจรรฆญาร์ มงคลดิษฐ์, พรทิพย์ แก้วสิงห์, อรดี โยคสวัสดิ์, อมร หน่อแก้ว, ชลิยา วามะลุน*

ความรู้ การประเมิน ปัญหาอุปสรรคในการประเมินและการจัดการอาการ ของพยาบาล เกี่ยวกับพยาธิสภาพประสาทส่วนปลายเนื่องจากเคมีบำบัดในผู้ป่วยมะเร็ง

** นุสรา ประเสริฐศรี, วิไลลักษณ์ ตียาพันธ์, อภิรดี เจริญนุกูล, ชลิยา วามะลุน*

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มารับการตรวจติดตามระดับน้ำตาลที่กองการแพทย์ เทศบาลนครเชียงราย

** ณาเดีย หะยีปะจิ, พิสิษฐ์ พวยพุ่ง*

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการแสดงบทบาทมารดาของวัยรุ่น

** จรรยา แก้วใจบุญ, อรทัย แซ่ตั้ง, ทักษิกา ชัชวรัตน์*

ความชุกและปัจจัยเสี่ยงของการมองเห็นบกพร่องในผู้สูงอายุภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

** ชัญญาวีร์ ไชยวงศ์, วนิดา ศรีพรหมษา, รุ่งนภา ประยูรศิริศักดิ์, ฐิติวรรณ โยธาทัย, อักษ์ศรา กะการดี, แจ่มจันทร์ เทศสิงห์*

ผลของโปรแกรมการออกกำลังกายด้วยกะลายางยืดต่อการทรงตัวและการเคลื่อนไหวของผู้สูงอายุ อำเภอไพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

** จิรวุฒิ กุจะพันธ์, พัชราวรรณ จันทร์เพชร*

พฤติกรรมการรับประทานอาหารและภาวะไภชนาการเกินและอ้วนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม

** ธนิสร รัตนยัง, กานต์สุดา วันจันทึก, ประไพศรี ศิริจักวาล, จุรีภรณ์ นวนมุสิก*

ผลของโปรแกรมการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

** เสาวลักษณ์ ศรีดาเกษ, นิรุวรรณ เทิร์นโบล์, ธีรศักดิ์ พาจันทร์*

การพัฒนาระบบการสอนจุลภาคอิงเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการสอน สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

** ลัลน์ลลิต สืบประดิษฐ์, ทิพย์เกสร บุญอำไพ, ไพโรจน์ เบาใจ*

การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา สำหรับนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช

** จักรพันธ์ กีนออย*

การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล สำหรับนักศึกษาพยาบาล

** อติญาณ์ ศรเกษตริน, นงณภัทร รุ่งเนย, ปริญญ์ อยู่เมือง*

ผลของการสอนโดยกระบวนการสะท้อนคิด ต่อการพัฒนาทักษะทางปัญญา สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ในรายวิชา การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

** พินทอง ปินใจ, พงศ์พัชรา พรหมเผ่า, สุรางคณา ไชยรินคำ*

Nursing Public Health Education

วารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2562 ISSN 2651-1908

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการในรูปแบบรายงานวิจัย (Research Article) และบทความปริทัศน์ (Review Article) สาขาการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา

กำหนดการออกวารสาร

ทุกๆ 4 เดือน (ปีละ 3 ฉบับ)

มกราคม – เมษายน

พฤษภาคม – สิงหาคม

กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

312 หมู่11 ต.บ้านต๋อม อ.เมือง จ.พะเยา 56000

โทรศัพท์ 0-5443-1779 โทรสาร 0-5443-1889

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.เวคิน นพนิตย์

ผู้อำนวยการ Professional Associates of Thailand

ดร.ธานี กล่อมใจ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

บรรณาธิการ

ดร.ทักษิกา ชัชวรัตน์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์ฐิติพร เรือนกุล

เลขานุการ

อาจารย์จรรยา แก้วใจบุญ

อาจารย์สมศรี ทาทาน

อาจารย์อัมพร ยานะ

นางสาว ชนิดาภา อินต๊ะมุด

นายเอกชัย หมื่นขัติย์

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุดารัตน์ สิทธิสมบัติ
มหาวิทยาลัยเนชั่น

รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณพิไล ศรีอาภรณ์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นธการกิจกุล
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา ทำดี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมยศ ชิดมงคล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมานจิต ภิรมย์รื่น
มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

ดร.วิยะดา รัตนสุวรรณ
มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.ประจวบ แหลมหลัก
มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.สุภาภรณ์ อุดมลักษณ์
มหาวิทยาลัยเนชั่น

ดร.นุสรา ประเสริฐศรี
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

ดร.จุไรรัตน์ ห้าวหาญ
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

ดร. ดาราวรรณ รองเมือง
วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

ดร.ดลนภา หงส์ทอง
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

ดร.กฤตพัทธ์ ฝึกฝน
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

ดร.ปรัศนีย์ สมิทธิ์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

ดร. พิมพิมล วงศ์ไชยา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

สารบัญ

หน้า

- ทัศนคติของสูติแพทย์ต่อการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 3
- พฤติกรรมการรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์ : ผลกระทบ การป้องกัน และบทบาทพยาบาลจิตเวช 15
- ผลทางโลหิตวิทยาของฟลูออไรด์และการเกิดฟันตกกระในเด็กนักเรียน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ 28
- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยของเด็กป่วยโรคธาลัสซีเมีย 45
- ความปวดภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับรังสีรักษา 58
- ความรู้ การประเมิน ปัญหาอุปสรรคในการประเมินและการจัดการอาการของพยาบาล เกี่ยวกับพยาธิสภาพประสาทส่วนปลายเนื่องจากเคมีบำบัดในผู้ป่วยมะเร็ง 70
- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มารับการตรวจติดตามระดับน้ำตาลที่ กองการแพทย์ เทศบาลนครเชียงราย 83
- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการแสดงบทบาทมารดาของวัยรุ่น 95
- ความชุกและปัจจัยเสี่ยงของการมองเห็นบกพร่องในผู้สูงอายุภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย 107
- ผลของโปรแกรมการออกกำลังกายด้วยกะลายางยืดต่อการทรงตัวและการเคลื่อนไหวของผู้สูงอายุ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด 119
- พฤติกรรมการรับประทานอาหารและภาวะโภชนาการเกินและอ้วนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดนครปฐม 132
- ผลของโปรแกรมการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 144
- การพัฒนาระบบการสอนจุลภาคอิงเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการสอน สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 156
- การพัฒนาสื่ออิเลคทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา สำหรับนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช 174
- การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล สำหรับนักศึกษาพยาบาล 187
- ผลของการสอนโดยกระบวนการสะท้อนคิด ต่อการพัฒนาทักษะทางปัญญา สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ในรายวิชา การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 200

การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล สำหรับนักศึกษาพยาบาล

อติญาณ์ ศรเกษตริน นงณภัทร รุ่งเนย ปริญญ์ อยู่เมือง
วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี
Received :November 12, 2019
Revised :December 14, 2019
Accepted : December 17, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้**ยา**ปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสำหรับนักศึกษาพยาบาล มีการพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ**ขั้นตอนที่ 1** การศึกษาข้อมูล**พื้นฐาน**เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาอย่างสมเหตุผลของนักศึกษา โดยการศึกษาเอกสารหลักสูตร เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึกอาจารย์และผู้ใช้บัณฑิต การสนทนากลุ่มนักศึกษาพยาบาลและผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาล **ขั้นตอนที่ 2** การออกแบบหลักสูตรเสริม นำร่างหลักสูตรเสริมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน พิจารณาความเหมาะสมและมีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเสริมตามคำแนะนำ **ขั้นตอนที่ 3** การทดลองใช้หลักสูตรเสริมเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมตามเกณฑ์ 80/80 โดยนำหลักสูตรเสริมไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่4 จำนวน 30คน **ขั้นตอนที่ 4** การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเสริม ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีการเรียนการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลยังไม่ชัดเจน ทำให้นักศึกษาขาดสมรรถนะการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลมีองค์ประกอบ คือหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาจำนวน 1 หน่วยกิต ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียน วิธีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมใช้บทเรียนออนไลน์ผ่าน Google Classroom สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล 3) การทดลองใช้หลักสูตรเสริมพบว่าหลังการใช้หลักสูตรเสริมทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความรู้และเจตคติต่อการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับภายหลังการทดลองใช้หลักสูตรเสริม 1 เดือน พบว่านักศึกษาร้อยละ 100 มีคะแนนทักษะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลในระดับมาก (Mean=4.13, SD=0.60) ประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมเท่ากับ 80.23/83.50 และมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรเสริมอยู่ในระดับมาก (Mean=3.96, SD=0.39) และขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเสริมและนำไปขยายผลโดยการทดลองใช้อีกครั้ง พบว่าหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสำหรับนักศึกษาพยาบาลสามารถพัฒนาความรู้ เจตคติและทักษะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลได้จึงควรส่งเสริมการใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล จะช่วยให้นักศึกษาสามารถดูแลตนเองและผู้ใช้บริการได้อย่างเหมาะสมและส่งผลให้สามารถลดปัญหาการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างไม่สมเหตุผลและลดปัญหาการดื้อยาปฏิชีวนะได้

คำสำคัญ : หลักสูตรเสริม สมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล นักศึกษาพยาบาล

Development of the Supplementary Curriculum for promoting Rational Antibiotic Drug Use Competencies among Nursing Students

Atiya Sarakshetrin, Nongnaphat Rungnoei, Prin Yoomung
Prachomklao College of Nursing, Srindhorn College of Oublic Health, Suphanburi

Abstract

This research and development study aimed to develop the supplementary curriculum for nursing students to promote the rational antibiotic drug use competencies. The process of development, including the 4 steps as follow: Step 1 the study of background information from academic documents and opinion from stakeholder including nursing instructors, graduate users and nursing students. In-depth interviews were conducted with nursing instructors and graduate users. Focus group discussion was conducted with nursing students and also examined the knowledge of rational antibiotic drug use among 215 nursing students in Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province using questionnaire. Step 2 curriculum design, the curriculum was validated and rate its appropriateness by five experts and revised according to their comments and suggestions. Step 3 curriculum implementation was conducted with 30 fourth-year nursing students. Step 4 revising the curriculum. The results revealed that; 1) There was little content regarding rational antibiotic drug use in Bachelor of Nursing Program. 2) The supplementary curriculum composed of rationale, objective, and one credit composed of 5 modules. The methods of teaching and learning activities including on line learning, instructional media and learning outcome evaluation. 3) One month after the curriculum implementation found that nursing students showed a significantly increased in knowledge, attitude, and skills score of rational antibiotic drug use ($p<.001$ and $p<.05$). Most of students had practice score at good level (M=4.13, SD=0.60). The criterion for efficiency and achievement of the supplementary curriculum were met (E1/E2 = 80.23/83.50). Nursing students satisfied with the curriculum at good level (M=3.96, SD=0.39) and Step 4 the curriculum was revised and implement again. The supplementary curriculum for nursing students to promote the rational antibiotic drug use for nursing students can increase the score of knowledge, attitude, and skills of rational antibiotic drug use. Promoting the use of the supplementary curriculum for nursing students to promote to promote the rational antibiotic drug use that will increasenursing student ability to perform self-care and patient care appropriately. This may reduce the problem of unreasonable antibiotics use and antibiotic resistance.

Keywords : Supplementary curriculum, Rational antibiotic drug use competencies, Nursing student

บทนำ

สถานการณ์ค่าใช้จ่ายด้านยามีอัตราการเติบโตใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ (ประมาณร้อยละ 8 ต่อปี) แต่สูงกว่าอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) (ร้อยละ 5-6 ต่อปี) คาดการณ์แนวโน้มของค่าใช้จ่ายด้านยาของประเทศไทยในอนาคตว่าปริมาณการใช้ยาเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากคนไทยเข้าถึงยามากขึ้นจากการมีระบบหลักประกันสุขภาพ กลุ่มโรคที่ต้องการการรักษาต่อเนื่อง รวมทั้งโรคเอดส์ และกลุ่มประชากรสูงอายุที่ไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี 2568 ซึ่งปัจจัยที่มีผลทำให้ยามีราคาเพิ่มขึ้น ได้แก่ ยาใหม่และยาที่มีสิทธิบัตรและการขึ้นราคายาตามสถานะเศรษฐกิจ ค่าใช้จ่ายด้านยาที่เพิ่มสูงขึ้นเกิดจากการใช้ยาอย่างไม่เหมาะสม เกินความจำเป็นและกระบวนการตลาดที่ขาดจริยธรรม โดยพบการบริโภคยาอย่างไม่เหมาะสมและเกินความจำเป็นทั้งการใช้ยาในสถานพยาบาลภาครัฐและเอกชน การใช้ยาในชุมชนโดยเฉพาะยาที่มีความเสี่ยงสูง การบริโภคยาของคนไทยสูงถึง 144,500 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2555 รัฐต้องสูญเสียงบประมาณจากการครอบครองยาเกินจำเป็นถึงประมาณ 2,370 ล้านบาท/ปี และใช้จ่ายงบประมาณมากถึง 4,000 ล้านบาท ในการผลิตและนำเข้ายาที่ยังมีข้อสงสัยต่อประสิทธิผลและความปลอดภัย (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2559)

รัฐบาลมีนโยบายคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการรักษาด้วยยาอย่างมีประสิทธิภาพในปี 2559 โดยมีนโยบายให้ทุกโรงพยาบาลดำเนินการส่งเสริม “การใช้ยาอย่างสมเหตุผล” กำหนดเป็นแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan) สาขาที่ 15 ที่เน้นการพัฒนาระบบและการตระหนักรู้แก่ทุกคนที่อยู่ในวงจรการใช้ยา แสดงให้เห็นว่าการใช้ยาอย่างสมเหตุผล (กระทรวงสาธารณสุข, 2559) การใช้ยาอย่างสมเหตุผล คือ การที่ผู้ป่วยได้รับยาที่เหมาะสมกับปัญหาสุขภาพ โดยใช้ยาในขนาดที่เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย ด้วยระยะเวลาการรักษาที่เหมาะสมและมีค่าใช้จ่ายต่อชุมชนและผู้ป่วยน้อยที่สุด (WHO, 1985) การดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผลของประเทศไทยมีความก้าวหน้าระดับหนึ่ง มีโรงพยาบาลส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล การพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล การสร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนเพื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และการสร้างธรรมาภิบาลในระบบยา แต่ยังพบว่าการใช้ยาอย่างไม่สมเหตุผลทั้งในสถานพยาบาลและชุมชนยังคงมีอยู่ และการให้ความรู้เรื่องการใช้ยาอย่างสมเหตุผลทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ รวมถึงประชาชนที่เข้าใจและเข้าถึงง่าย การดำเนินการเพื่อให้บุคลากรการแพทย์สั่งจ่ายยาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งเน้นการให้การศึกษา และการให้ข้อมูลป้อนกลับ (นภาภรณ์ ภูริปัญญาวานิช ,2560) ดังนั้นรัฐบาลจึงจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติ พ.ศ. 2555–2559 ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ด้าน 1) การเข้าถึงยา 2) การใช้ยาอย่างสมเหตุผล 3) การพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตยา และ 4) การพัฒนาระบบการควบคุมยา เพื่อการขับเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ ทำให้สถาบันการศึกษาสภาวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อให้กำลังคนด้านสุขภาพเป็นผู้ที่สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการใช้ยาอย่างสมเหตุผลโดยมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะ และมีเจตคติที่เอื้อต่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล จึงเกิดการพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนเพื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผลและจัดทำรูปแบบการบรรจุหลักสูตรการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตประกอบด้วย สมรรถนะนักศึกษาพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาอย่างสมเหตุผลและแสดงความเชื่อมโยงรายวิชาที่สอดคล้องกับประเด็นเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับสมรรถนะการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และผลการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดให้แต่ละวิชาชีพนำไปพิจารณาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละวิชาชีพ (สภาการพยาบาล, 2562)

จากการวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ของวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีการเพิ่มเติมหัวข้อการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในรายวิชาการรักษาพยาบาลเบื้องต้น (รายวิชาเวชบริบาลเบื้องต้น ตามหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) แล้ว แต่มีเนื้อหาหัวข้อดังกล่าวจำนวน 2 ชั่วโมง ในรายวิชาเภสัชวิทยา พบว่า มีเนื้อหาเรื่องบทบาท และความรับผิดชอบของพยาบาลในการบริหารยา จำนวน 6 ชั่วโมง จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ความรู้และพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาลเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและสาธารณสุขภาคใต้ อยู่ในระดับน้อย และพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลอยู่ในระดับปานกลาง (สรัญญ์รักษ์ บุญมุสิก, รุ่งนภา จันทราและชุลีพร หีตอักษร, 2562) และสอดคล้องกับการศึกษาของ อติญาณ์ ศรเกษตริน และคณะ (2562) ที่พบว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลมีความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ นัชชา ยัตติ (2560) ศึกษาพบว่านักศึกษามีพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และวิลาวัณย์ อุ่นเรือน ดลวิวัฒน์ แสนโสม (2558) พบว่าพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นในอาการเจ็บคอ บาดแผลสะอาด ท้องร่วง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวได้มีข้อเสนอให้มีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรการพัฒนารูปแบบหรือจัดทำโปรแกรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลให้กับนักศึกษาพยาบาล เนื่องจากเป็นบุคลากรทางแพทย์ที่สำคัญในการให้ความรู้ กับประชาชน (สรัญญ์รักษ์ บุญมุสิก และคณะ, 2562; อติญาณ์ ศรเกษตริน และคณะ, 2562; วิลาวัณย์ อุ่นเรือน และดลวิวัฒน์ แสนโสม, 2558)

จากสภาพการณ์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรเสริมที่เสริมสร้างสมรรถนะด้านความรู้ เจตคติ และทักษะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล โดยใช้วิธีการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนจากการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่ผ่านสื่อออนไลน์ที่สอดคล้องกับทิศทางการศึกษาในปัจจุบัน ที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้เรียนด้วยการปรับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี, 2561) และจากการศึกษาพบว่าการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนั้นช่วยในการพัฒนาผู้อบรมให้มีสมรรถนะตามที่ต้องการ (เพ็ญศรี ทองเพชรและคณะ, 2562; อุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัย และคณะ, 2558 และ ศิริรัตน์ จำปีเรืองและคณะ, 2556) โดยมุ่งหวังให้นักศึกษาได้มีสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะได้อย่างสมเหตุผล มีการป้องกันอันตรายและความสูญเสียต่อชีวิตที่เกิดจากการใช้ยาอย่างไม่เหมาะสมของตนเองและประชาชน รวมถึงสามารถดูแลผู้ป่วยที่รับบริการได้อย่างถูกต้อง สนับสนุนให้เกิดระบบสุขภาพที่ดี ด้วยวิธีการให้ยาที่สมเหตุผล เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละกรณี ส่งผลต่อคุณภาพ ประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าตามหลักเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสำหรับนักศึกษาพยาบาล

2.เพื่อประเมินผลลัพธ์ของการใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสำหรับนักศึกษาพยาบาล

ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยและพัฒนา (Research and development)ดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรเสริม ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการศึกษาข้อมูลจาก

1) วิเคราะห์สาระการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง 2561และทบทวนสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสม

เหตุผลของสภาการพยาบาลโดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis)ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

2.1) อาจารย์ผู้สอนโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากอาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล และมีประสบการณ์การสอนทางการพยาบาลอย่างน้อย 5 ปี โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) อาจารย์พยาบาลจากวิทยาลัยพยาบาล จำนวน 4 แห่ง แห่งละ 2-3คน รวมจำนวน 10 คน ในประเด็นสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะของนักศึกษาพยาบาล แนวทางพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาล

2.2) นักศึกษาพยาบาล โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 8 คน ซึ่งผ่านการเรียนวิชาเภสัชวิทยาและเวชบริบาลเบื้องต้นมาแล้ว

2.3) ผู้ใช้บัณฑิต โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากอาจารย์พี่เลี้ยงในแหล่งฝึก ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาเวชบริบาลเบื้องต้น ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากแหล่งฝึกในจังหวัดเพชรบุรี แหล่งละ 2-3 คน รวม 10 คน

3) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 215 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional to size sample) รวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตรเสริม ดำเนินการโดยร่างหลักสูตรเสริมให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้แบบบทเรียนสำเร็จรูปออนไลน์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Griffin, 1987) เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ไม่มีเวลาเข้าชั้นเรียนได้เรียนในเวลาโดยผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียน ช่วยแก้ปัญหาข้อจำกัดเวลาและสถานที่ศึกษาของผู้เรียนผู้เรียนสามารถเรียนรู้ อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้สอนหรือผู้เรียนบนเครือข่าย รวมทั้งช่วยส่งเสริมแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูล ความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลาการสอนสามารถตอบสนองต่อผู้เรียนที่มีความใฝ่รู้ รวมทั้งมีทักษะในการตรวจสอบการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างของรูปแบบหลักสูตรเสริม ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอนและกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีการปรับหลักสูตรเสริมตามคำแนะนำ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรเสริม ใช้กระบวนการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและวัดหลังการทดลอง (One group pretest-posttest designs) กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งผ่านการเรียนวิชาเภสัชวิทยาและเวชบริบาลเบื้องต้นมาแล้ว กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 30 คน เนื่องจากในการวิจัยเชิงทดลองนี้ใช้สถิติทดสอบ t-test จึงควรใช้กลุ่มตัวอย่างมากกว่าหรือเท่ากับ 23 คน เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เพื่อให้คำตอบที่ได้มีความน่าเชื่อถือ (Kirk, 1995; Cohen, 1997 อ้างในศิริชัย กาญจนวาสี, 2550: 148-149) และเพื่อป้องกันผลกระทบจากการออกกลางคันของกลุ่มตัวอย่าง จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ นักศึกษาที่กำลังจะฝึกวิชาปฏิบัติเวชบริบาลเบื้องต้น ตามแผนฝึกปฏิบัติครั้งที่ 1ในโรงพยาบาลชุมชน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน เป็นจำนวน 30 คนโดยผู้วิจัยประยุกต์ตามขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Hirumi and

Bermudez, 1996; Hiemstra, 1997; Quinlan, 1997) ดังนี้

3.1) การประเมินความต้องการในการเรียนของผู้เรียน โดยนำข้อมูลมากจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากขั้นตอนที่ 1 ของการพัฒนาหลักสูตรเสริม

3.2)กำหนดเป้าหมายการเรียนร่วมกับผู้เรียน จากการอธิบายความจำเป็นและเหตุผลของการเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล

3.3)กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการศึกษาโดยการเลือกระดับความยากง่ายของเนื้อหาที่จะเรียนรู้จัดลำดับการใช้สื่อเป็นเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นหน่วยการเรียน 5 หน่วยการเรียน คือ หน่วยที่1) หลักการใช้ปฏิชีวนะและการเลือกใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล 2) การรักษาการติดเชื้อทางเดินหายใจในสถานพยาบาลปฐมภูมิ 3) การรักษาอาการท้องเสียในสถานพยาบาลปฐมภูมิ 4) การรักษาบาดแผลสดในสถานพยาบาลปฐมภูมิ และ 5) การใช้ยาปฏิชีวนะในสตรีครบกำหนดคลอดปกติทางช่องคลอด

3.4) การจัดช่วงเวลาเรียน โดยการกำหนดเวลาที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และกำหนดให้ผู้เรียนต้องจัดเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง

3.5)การเลือกสื่อที่นำมาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน

3.6) กำหนดบทบาทของผู้สอนในการตั้งคำถามหรือการใช้เทคนิคในการถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ เป็นผู้อำนวยความสะดวก คอยชี้แนะให้คำปรึกษาผู้เรียน วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน

3.7) การประเมินการเรียนรู้หลังจากผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมภายในเวลา 2 สัปดาห์หลังการทดลอง ดังนี้

3.7.1) ประเมินความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาลหลังการใช้หลักสูตรเสริมโดยใช้แบบทดสอบความรู้และแบบประเมินเจตคติต่อการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม แบบทดสอบประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 25 ข้อ โดยให้เลือก 2 คำตอบ คือ ใช่และไม่ใช่ ถ้าคำตอบถูกต้อง ให้ 1 คะแนน ส่วนตอบผิด ให้ 0 คะแนน และแบบประเมินเจตคติต่อการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert Scale) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ มีตัวเลือกให้เลือก 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

3.7.2) ประเมินทักษะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาลหลังการใช้หลักสูตรเสริมเป็นเวลา 1 เดือนโดยใช้แบบประเมินทักษะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยข้อคำถามทั้งในเชิงบวก 10 ข้อ และเชิงลบ 10 ข้อ รวมเป็น 20 ข้อ มีตัวเลือกให้เลือก 5 ตัวเลือก

3.7.3) ประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยใช้เกณฑ์ E1/E2 ที่เกณฑ์ 80/80

3.7.4) ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อหลักสูตรเสริม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาอย่างสมเหตุผล โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ มีตัวเลือกให้เลือก 5 ตัวเลือก

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข นำข้อมูลมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้มีความถูกต้องเหมาะสมและสามารถนำขยายผลไปใช้กับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ครั้งที่ 2) กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่4 จำนวน 63 คน จากนั้นประเมินความรู้และเจตคติในใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล และติดตามทักษะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลหลังการเรียนเป็นเวลา 1 เดือน จากนั้นปรับปรุงหลักสูตรเสริมอีกครั้งเพื่อให้เป็นหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล สำหรับนักศึกษาพยาบาล ฉบับสมบูรณ์

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์จากวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เลขที่ PCKCN REC No. 21 /2562

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำเสนอตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน พบว่า

1.1 การศึกษาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2561 พบว่ามีวิชาเภสัชวิทยาสำหรับพยาบาล ที่เน้นความรู้พื้นฐานทางเภสัชวิทยาจลนศาสตร์ และกลศาสตร์ของยา รวมถึงบทบาทและความรับผิดชอบของพยาบาลในการบริหารยาอย่างสมเหตุผล จำนวน 2 หน่วยกิต ซึ่งนักศึกษาทุกคนไม่ได้รับการฝึกประสบการณ์ตรงในการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

1.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนพบว่าหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวิชาการใช้ยาอย่างสมเหตุผลไม่เพียงพอ และไม่มีการฝึกปฏิบัติทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ขาดความรู้ เจตคติและทักษะในเนื้อหาที่นำไปสู่การปฏิบัติและสอดรับกับนโยบายของสภาการพยาบาล ดังนั้นควรมีการเสริมสมรรถนะทั้งในด้านความรู้ เจตคติ ให้นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา โดยการจัดทำหลักสูตรเสริมที่ใช้สื่อการเรียนการสอน/รูปแบบที่หลากหลายให้นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเอง รวมทั้งมีคู่มือสำหรับผู้สอนและผู้เรียน

1.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่านักศึกษาควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล ก่อนที่นักศึกษาออกไปทำงานโดยใช้กิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยเสริมสมรรถนะให้กับนักศึกษาในรูปแบบการสอดแทรกในรายวิชาปฏิบัติหรือจัดเป็นหลักสูตรเสริม

1.4 ผลการสนทนากลุ่มของนักศึกษา พบว่า ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลเพิ่มขึ้น เนื่องจากในการเรียนรายวิชาเภสัชวิทยาและเวชบริบาลเบื้องต้น เนื้อหายังมีรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลน้อย และนักศึกษาเสนอให้พัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติรายวิชาเวชบริบาลเบื้องต้น และต้องการให้มีกรณีศึกษาเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติจริงเพิ่มขึ้น

1.5 ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลพบว่านักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลอยู่ในระดับปานกลาง และตัวแปรที่มีอิทธิพลทำนายการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลได้มากที่สุด คือความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล และจากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะให้วิทยาลัยพยาบาลพัฒนาโปรแกรมหรือหลักสตูรอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผล

ขั้นตอนที่ 2การออกแบบหลักสูตรเสริม

ผู้วิจัยได้ออกแบบหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้บทเรียนออนไลน์ (e-learning) ผ่าน Google Classroom ซึ่งมีความเหมาะสมสำหรับนักศึกษาพยาบาลที่เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Griffin, 1987) เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเรียนได้มากกว่า ดีกว่าผู้ที่เป็นเพียงผู้รับหรือรอให้ครูถ่ายทอดเท่านั้น (Brockett and Hiemstra, 1991) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ไม่มีเวลาเข้าชั้นเรียนได้เรียนในเวลา โดยผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้สอนหรือผู้เรียนบนเครือข่าย รวมทั้งช่วยส่งเสริมแนวคิดในเรื่องของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูล ความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลาการสอนสามารถตอบสนองต่อผู้เรียนที่มีความใฝ่รู้ ซึ่งเหมาะกับคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่4 ที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

รวมทั้งมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้ต่อเนื่อง และมีการเตรียมตัวเพื่อสอบขอรับในอนุญาตประกอบวิชาชีพ ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรเสริม มีจำนวน 1 หน่วยกิต 15 ชั่วโมง แบ่งเป็น 5 หน่วยการเรียน ประกอบด้วย หน่วยที่ 1) หลักการใช้ปฏิชีวนะและการเลือกใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล จำนวน 4 ชั่วโมง 2) การรักษาการติดเชื้อทางเดินหายใจในสถานพยาบาลปฐมภูมิ จำนวน 3 ชั่วโมง 3) การรักษาอาการท้องเสียในสถานพยาบาลปฐมภูมิ จำนวน 3 ชั่วโมง 4) การรักษาบาดแผลสดในสถานพยาบาลปฐมภูมิ จำนวน 3 ชั่วโมง และ 5) การใช้ยาปฏิชีวนะในสตรีครบกำหนดคลอดปกติทางช่องคลอด จำนวน 2 ชั่วโมง จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรเสริมพบว่าร่างหลักสูตรเสริมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือต่างๆอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรเสริมโดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลัง ดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบความรู้และเจตคติของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลก่อนและหลังการใช้หลักสูตรเสริม ดังตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรเสริม ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) (n=30)

รายการประเมิน	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t-value	p-value
	Mean	SD	Mean	SD		
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผล	18.73	2.32	22.17	1.82	12.29	.000
เจตคติต่อการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผล	4.55	0.49	4.65	0.40	2.43	.021

จากตาราง 1 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล มีความรู้และเจตคติในใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

3.2 ทักษะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลของนักศึกษาพยาบาล ประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน พบว่าร้อยละ 100 ของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป คะแนนเฉลี่ย (Mean=4.13, SD=0.60)คะแนนสูงสุด 5.00 และคะแนนต่ำสุด 3.58

3.3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมโดยใช้เกณฑ์ E1/E2 ที่เกณฑ์ 80/80 พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมกับประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ได้ค่า E1/E2 เท่ากับ 80.23/83.50

3.4 การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสำหรับนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรเสริมอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=3.96,SD=0.39) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (Mean=4.57, SD=0.56) และระยะเวลาในการจัดหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด (Mean=3.60, SD=0.59)

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขผู้วิจัยปรับเนื้อหาสาระ และระยะเวลาให้มีความเหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงคู่มือและกิจกรรมการเรียนให้มีความน่าสนใจเหมาะสม หลังจากปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปขยายผลทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 63 คน พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความรู้และเจตคติการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการติดตามทักษะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล 1 เดือน เมื่อนักศึกษาฝึกปฏิบัติรายวิชาปฏิบัติเวชบริบาลเบื้องต้น พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 82.54 มีคะแนนทักษะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลในระดับมาก และผู้วิจัยได้ปรับปรุงหลักสูตรเสริมอีกครั้งให้เป็นหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล สำหรับนักศึกษาพยาบาลฉบับสมบูรณ์

อภิปรายผล

ขั้นตอนที่ 1การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรเสริมตามแนวคิดของนักการศึกษา (Lewis, 2014Taba, 1962: Saylor, Alexander, & Lewis, 1981) โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเน้นผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น โดยผู้วิจัยต้องการหลักสูตรที่ได้มาตรฐานและได้รับการยอมรับจากองค์กรวิชาชีพ (Lewis, 2014) ข้อมูลพื้นฐานที่ผู้วิจัยศึกษาประกอบด้วย สาระการจัดการเรียนการสอน การวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 2561 ที่เป็นโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และหลักสูตรของสถาบันสมทบ การศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้ใช้บัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2561 มีรายวิชาเภสัชวิทยาสำหรับพยาบาลที่เน้นความรู้พื้นฐานทางเภสัชวิทยาจลนศาสตร์และกลศาสตร์ของยา รวมถึงบทบาทและความรับผิดชอบของพยาบาลในการบริหารยาอย่างสมเหตุผล จำนวน 2 หน่วยกิต ซึ่งนักศึกษาทุกคนไม่ได้รับการฝึกประสบการณ์ตรงในการใช้ยาอย่างสมเหตุผล สอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่ว่า ควรมีเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวิชาการใช้ยาอย่างสมเหตุผลไม่เพียงพอ ไม่มีการฝึกปฏิบัติทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ขาดความรู้ เจตคติและทักษะในเนื้อหาที่นำไปสู่การปฏิบัติและสอดรับกับนโยบายของสภาการพยาบาล ดังนั้นควรมีการเสริมสมรรถนะทั้งในด้าน ความรู้ เจตคติ ให้นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา โดยการจัดทำหลักสูตรเสริม ที่ใช้สื่อการเรียนการสอน/รูปแบบที่หลากหลายให้นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเองอาจ รวมทั้งมีคู่มือสำหรับผู้สอนและผู้เรียน ในขณะเดียวกันผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้ใช้บัณฑิต พบว่านักศึกษาควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล ก่อนที่นักศึกษาออกไปทำงาน โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยเสริมสมรรถนะให้กับนักศึกษาในรูปแบบการสอดแทรกในรายวิชาปฏิบัติ หรือจัดเป็นหลักสูตรเสริม จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลของนักศึกษาพยาบาลพบว่านักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลอยู่ในระดับปานกลาง และตัวแปรที่มีอิทธิพลทำนายการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลได้มากที่สุด คือความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล และจากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะให้วิทยาลัยพยาบาลพัฒนาโปรแกรมหรือหลักสตูรอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานก่อนนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรเสริมนี้จึงสอดคล้องกับการสร้างหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนได้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Hall, 2014) จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลพบว่าความรู้ และพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาลเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและสาธารณสุขภาคใต้ อยู่ในระดับน้อย และพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลอยู่ในระดับปานกลาง (สรัญญ์รักษ์ บุญมุสิก,

รุ่งนภา จันทราและชุลีพร หีตอักษร, 2562) และตัวแปรที่มีอิทธิพลทำนายการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลได้มากที่สุด คือความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล (อติญาณ์ ศรเกษตริน, นงณภัทร รุ่งเนย, นิตยา ทองมา, รัชชนก กลิ่นชาติ, เบญจพร รัชตารมย์และพรฤดี นิธิรัตน์, 2562)ดังนั้นนักศึกษาพยาบาลที่เรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ควรได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะเพิ่มเติมในหัวข้อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสำหรับนักศึกษาพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้เรียนให้มีสมรรถนะหรือความสามารถที่ต้องการ จึงกล่าวได้ว่า การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรเสริมให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (Taba, 1962)

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตรเสริม

หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสำหรับนักศึกษาพยาบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลมีสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะผู้วิจัยจึงกำหนดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ ผ่าน Google Classroom ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความเหมะสมสำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากผู้เรียนจะมีความสนใจในการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน (กาญจนา จันทร์ประเสริฐ, 2555) หลักสูตรเสริมประกอบด้วยเนื้อหา 1 หน่วยกิต จำนวน 15 ชั่วโมง ประกอบด้วย 1) หลักการใช้ปฏิชีวนะและการเลือกใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล 2) การรักษาการติดเชื้อทางเดินหายใจในสถานพยาบาลปฐมภูมิ 3) การรักษาอาการท้องเสียในสถานพยาบาลปฐมภูมิ 4) การรักษาบาดแผลสดในสถานพยาบาลปฐมภูมิ และ 5) การใช้ยาปฏิชีวนะในสตรีครบกำหนดคลอดปกติทางช่องคลอด ในแต่ละหน่วยการเรียนจะประกอบด้วย คำอธิบายหน่วยการเรียน วัตถุประสงค์การเรียน เนื้อหาสาระ วิธีสอนและกิจกรรม สื่อการเรียน และการวัดและประเมินผล ตามองค์ประกอบของหลักสูตรที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักคือ วัตถุประสงค์ เนื้อหา การจัดประสบการณ์ และการประเมินผล (Taba, 1962; Tyler, 1950) ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ผ่าน Google Classroom เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ด้วยเครือข่ายออนไลน์ (Hirumi and Bermudez, 1996; Hiemstra, 1997; Quinlan, 1997) โดยเริ่มจากการประเมินความต้องการในการเรียนว่านักศึกษาพยาบาลมีความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล การกำหนดเป้าหมายการเรียนร่วมกับผู้เรียนจากการอธิบายความจำเป็นและเหตุผลของการเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล การกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการศึกษาโดยการเลือกระดับความยากง่ายของเนื้อหาที่จะเรียนรู้เรียงลำดับจากหลักการพื้นฐานง่ายๆ สู่เนื้อหาที่ยากมากขึ้น ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกบทเรียนที่ตนเองสนใจได้ในการเรียนรู้ โดยไม่จำเป็นต้องเริ่มเรียนจากบทที่ 1 การเลือกใช้สื่อต่างๆ ที่สามารถเชื่อมโยงจากเนื้อหาสู่บทเรียนออนไลน์และค้นหาข้อมูลต่างๆ ได้ มีการจัดช่วงเวลาเรียนที่อิสระ ผู้เรียนสามารถเรียนเวลาใดก็ได้ในขณะเดียวกันมีการกำหนดระยะเวลาที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และกำหนดให้ผู้เรียนต้องจัดเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงกำหนดบทบาทของผู้สอนซึ่งเป็นทีมวิจัยจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกคอยชี้แนะให้คำปรึกษาผู้เรียน วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน จากการดำเนินการออกแบบหลักสูตรเสริมโดยใช้บทเรียนออนไลน์ตามขั้นตอนต่างๆ จึงทำให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินว่าหลักสูตรเสริมมีความสอดคล้องในระดับมาก

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรเสริม

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรเสริมกับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า นักศึกษา

พยาบาลที่ใช้หลักสูตรเสริมมีความรู้และเจตคติในใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ.05 อธิบายได้ว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเสริมตามขั้นตอนและวิธีการของนักการศึกษาเช่น การพัฒนาหลักสูตรเสริมของของไทเลอร์ (Tyler, 1950) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Taba, 1962) และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของอเล็กซานเดอร์ (Saylor & Alexander, 1981) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรเสริม 3) การทดลองใช้หลักสูตร และ 4) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และทำให้หลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นผ่านเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดไว้โดยประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมกับประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ได้ค่า E1/E2 เท่ากับ 80.23/83.50 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นนี้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์การประเมินผลสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามความต้องการของการพัฒนาหลักสูตรเสริม ทั้งนี้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการใช้บทเรียนออนไลน์ Google Classroom ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น มีโอกาสเรียนรู้ตามระดับความสามารถและความก้าวหน้าของตนเองสามารถเลือกเนื้อหาและกำหนดเป้าหมายทางการเรียนตามประสบการณ์และความต้องการของตนเอง (Griffin, 1983) ซึ่งนักศึกษาพยาบาลแต่ละคนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายจากการฝึกภาคปฏิบัติในรายวิชาต่างๆ จึงมีความเหมาะสมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักศึกษาพยาบาล รวมทั้งพบว่า การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสำหรับนักศึกษาพยาบาลอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่า การใช้หลักสูตรเสริมด้วยการใช้บทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่มี 4เป็นผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ชอบอิสระทางความคิด มีความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง ที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ (กาญจนา จันทร์ประเสริฐ ,2554) มีความใฝ่รู้ที่จะเรียนรู้ แต่ในขณะเดียวกันอาจจะไม่มีเวลาในการเรียนแบบในชั้นเรียนได้ แต่สามารถเรียนทางออนไลน์ได้ตามความต้องการที่จะเรียนในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งมีผู้สอนที่จัดเวลาในการมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ จึงทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรเสริมที่จัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของกมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม, วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัยและหทัยชนก บัวเจริญ (2560) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เรียนวิชาปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนด้วยบทเรียนออนไลน์มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองในการนำความรู้ทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติและค่าเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะของตนเองในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น และนเรศ ขันธะรี (2560) พบว่าการจัดการเรียนบทเรียน E-learning รายวิชาการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข จากการทดลองใช้หลักสูตรเสริมและการประเมินผลการใช้หลักสูตรเสริม ผู้วิจัยได้นำผลมาปรับปรุงหลักสูตรเสริมในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) หัวข้อเนื้อหาสาระ ควรมีการเพิ่มเนื้อหาสาระมากขึ้น 2) ระยะเวลา เพิ่มเติมระยะเวลาในการเรียนในแต่หน่วยการเรียนและ 3) ปรับปรับสื่อการเรียนให้มีความน่าสนใจ ทั้งนี้เนื่องจากในการพัฒนาหลักสูตรจะต้องผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงต่างๆ ตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร (Tyler, 1950; Taba, 1962) เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ดีมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้สอนและผู้เรียนซึ่งกล่าวได้ว่าหลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่สามารถตอบสนองการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะพยาบาลศาสตร์สถาบันพระบรมราชชนก ควรกำหนดให้ทุกวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตรเสริมเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลมีสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลก่อนสำเร็จไปปฏิบัติงานในสถานบริการสุขภาพ

2. อาจารย์พยาบาลสามารถนำหลักสูตรเสริมไปสอดแทรกในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลมีสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลสำหรับนักศึกษาพยาบาลและบุคลากรในวิชาชีพพยาบาลและบุคลากรสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์จริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของทีมสุขภาพ รวมทั้งให้สอดรับกับระบบสุขภาพ

เอกสารอ้างอิง

กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียมวนิดา ดุรงค์ฤทธิชัยและหทัยชนก บัวเจริญ. (2560). ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนแบบนำตนเองเพื่อสร้างการเรียนรู้รอบด้านรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน:กรณีคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. *วารสารมฉก. วิชาการ,20*(40),41-51.

กาญจนา จันทร์ประเสริฐ. (2554). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในการสอนวิชาฟิสิกส์วิทยาศาสตร์ชีวภาพ.* ปริญญานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรังสิต.

กระทรวงสาธารณสุข. (2559). *กระทรวงสาธารณสุข กำหนดให้นโยบาย "การใช้ยาอย่างสมเหตุผล"เป็นแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ สาขาที่ 15.*สืบค้นเมื่อ31 มีนาคม, 2562จาก pr.moph.go.th/iprg/include/admin_hotnew/show_hotnew.php?idHot_new=8484120

นภาภรณ์ ภูริปัญญาวานิช. (2560). *การพัฒนาข้อเสนอระบบเพื่อส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผลของประเทศไทย.* สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, รายงานการวิจัย.

นเรศ ขันธะรี. (2560).การพัฒนาบทเรียน E-learning รายวิชาการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 15*(พิเศษ), 291-298.

เพ็ญศรี ทองเพชรอติญาณ์ ศรเกษตริน และวิริยา โพธิ์ขวาง. (2562).การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายแบบประคับประคองสำหรับนักศึกษาพยาบาล *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้,6* (2), 214-228.

วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี. (2561). *มคอ.2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561). วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี.* สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยมหิดล.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย.*(พิมพ์ครั้งที่ 5).กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริรัตน์ จำปีเรืองอมรรัตน์ วัฒนาธรพูลสุข หิงคานนท์ และ วารีรัตน์ แก้วอุไร. (2556).*การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกระบวนการสุนทรียสนทนา สำหรับนักศึกษาพยาบาล.วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 15* (3), 9-15.

เอกสารอ้างอิง

สถาบันพระบรมราชชนก. (2562).*แผนยุทธศาสตร์สถาบันพระบรมราชชนกสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขปี พ.ศ. 2563 – 2567.* นนทบุรี: สถาบันพระบรมราชชนก.

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. (2559). *ปฏิรูปการสร้างคนสุขภาพ บูรณาการร่วม 9 วิชาชีพ ตอบสนองระบบบริการสุขภาพและประชาชน.*สืบค้นเมื่อ 17 มีนาคม 2560, จาก https://www.hsri.or.th/researcher/ media/news/detail/7546

สภาการพยาบาล. (2562).*บทสรุปรูปแบบการบรรจุหลักสูตรการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต.*สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2562, จาก https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/summarymed.pdf

สรัญญ์รักษ์ บุญมุสิก รุ่งนภา จันทรา ชุลีพร หีตอักษร(2562) ความรู้ และพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลของนักศึกษาพยาบาลเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและสาธารณสุขภาคใต้.*วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางสุขภาพ, 2*(1), 25-36.

อติญาณ์ ศรเกษตริน นงณภัทร รุ่งเนย นิตยา ทองมา รัชชนก กลิ่นชาติ เบญจพร รัชตารมย์และพรฤดี นิธิรัตน์. (2562). ปัจจัยทำนายการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลของนักศึกษาพยาบาล *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา, 25*(1), 43-59.

อุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัยอติญาณ์ ศรเกษตริน รุ่งนภา จันทรา. (2558).การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการพยาบาลด้านภัยพิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล.*วารสารวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ,31*(1),1-12.

Hiemstra, R. (1997). *Self-Directed Learning. The International Encyclopedia of Education (2nded.)* Grate Britain: Wheaton Ltd, Exeter.

Hirumi, A. & Bermudez, A. (1996). Interactivity, distance education and instructional systems design converge on the information superhighway. *Journal of Research on Computing in Education, 29*,1-6.

Brockett, G.; &Hiemstra, R. (1991).*Self – directed in Adult Learning:Perspective on Theory, Research, and Practice.* New York: Routledge.

Griffin. (1983). *Curriculum Theory in Adult Lifelong Education.* London: Croom Helm.

Krippendorff, K. (2013). *Content analysis: An introduction to its methodology* (3rd edition). Los Angeles: SAGE publication.

Merriam, S. B. (2001). Andragogy and self directed learning: Pillars of adult learning theory. *New directions for adult and continuing education, 2001*(89), 3-14.

Taba, H. (1962). *CurriculumDevelopment: Theory and Practice*.New York: Harcourt Brace andWorld.

World Health Organization. (1985).*การใช้ยาอย่างสมเหตุผล (Rational Drug Use: RDU).* Retrieved March 6, 2019 from drug.fda.moph.go.th:81//nlem.in.th/sites/.../1rdu_hospital_projectedit_oct14__edit.pdf

คำแนะนำ

การส่งผลงานวิชาการลงตีพิมพ์
ในวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา พ.ศ.2562

เพื่อให้การจัดทำวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีคุณภาพ ดังนี้

วารสารจะดำเนินการในลักษณะ E- journal ไม่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ

ผลงานวิชาการที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ หมายถึง ผลงานที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 2 คน ในลักษณะ Double blinded ที่มีความเห็นตรงกันว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพสามารถลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้

ผลงานวิชาการที่รับตีพิมพ์ หมายถึง บทความวิจัย และบทความปริทรรศน์

คำแนะนำของการเตรียมบทความ

1. ข้อกำหนดการตีพิมพ์ผลงานวิชาการในวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1.1. เป็นผลงานวิชาการทั้งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษในสาขาการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา

1.2.ผลงานวิชาการต้องไม่เคยลงตีพิมพ์ในหนังสือและวารสารใดมาก่อนยกเว้นเป็นผลงานวิชาการที่ได้นำเสนอในการประชุมทางวิชาการที่ไม่มี Proceedings และผู้เขียนจะต้องไม่ส่งบทความเพื่อไปตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่นในเวลาเดียวกัน

1.3. ผลงานวิชาการจะได้รับการพิจารณากลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร ไม่น้อยกว่า 2 คน

1.4.กองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาการลงตีพิมพ์ในวารสารหลังจากผ่านการประเมินจากโดยผู้ทรงคุณวุฒิและกองบรรณาธิการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

1.5. หากผลงานวิชาการใดได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ เจ้าของผลงานวิชาการจะต้องแก้ไขต้นฉบับให้เสร็จและส่งคืนกองบรรณาธิการภายในเวลาที่กำหนดมิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์การตีพิมพ์

1.6. ผลงานวิจัยต้องได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากสถาบันใดสถาบันหนึ่ง (เฉพาะวิจัยในมนุษย์)

2. อัตราค่าบำรุงวารสารฯ / ค่าธรรมเนียมในการนำผลงานวิชาการลงตีพิมพ์ในวารสารฯ อัตราค่าธรรมเนียม 4,000 บาท/ 1 บทความ โดยชำระค่าลงทะเบียนตีพิมพ์บทความ โดยการโอนเงินมาที่บัญชีธนาคารกรุงไทย สาขา พะเยา เลขบัญชี 512-0-69285-0 ชื่อบัญชี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี (งานวารสาร)

3. การเตรียมต้นฉบับบทความวิจัยมีแนวปฏิบัติตามลำดับการเขียน ดังนี้

3.1 ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

3.2.ชื่อ-สกุลและสถานที่ทำงานของผู้แต่ง (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

3.3. บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract)

3.4. คำสำคัญ (Keywords) ให้ผู้เขียนพิจารณา คำสำคัญทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน3-5 คำ

3.5. บทนำเป็นการเขียนความเป็นมาหรือความสำคัญ ควรเขียนสาระหรือข้อมูลสำคัญที่เป็นประเด็นหลักการวิจัยเขียนให้กระชับตรงประเด็นและแสดงถึงความสำคัญหรือปัญหาที่ต้องทำการศึกษา

3.6.วัตถุประสงค์การวิจัย กระชับและชัดเจน

3.7. ระเบียบวิธีการวิจัยเป็นการเขียนอธิบายกระบวนการทำวิจัยตามหลักระเบียบวิธีวิจัยที่มีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดพอสังเขปที่แสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของกระบวนการ

3.8.ผลการวิจัย เป็นการเขียนผลการวิเคราะห์ข้อมูลหรือข้อค้นพบจากการวิจัยหากจะมีการนำเสนอข้อมูลด้วยตารางควรออกแบบตารางให้เหมาะสมและให้นำเสนอข้อมูลใต้ตารางตามที่จำเป็น การอธิบายข้อมูลควรหลีกเลี่ยงการกล่าวซ้ำกับสิ่งที่แสดงในตาราง

3.9. อภิปรายผลเป็นการแปลความหมายของผลการวิจัยและอธิบายเหตุผลว่าข้อค้นพบหรือสิ่งที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายด้วยหลักการหรือทฤษฎีใดบ้าง ผลการวิจัยสอดคล้องหรือขัดแย้งกับผลการวิจัยของคนอื่นหรือไม่อย่างไรทั้งนี้ในการอภิปรายควรสนับสนุนด้วยข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลและอธิบาย โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

3.10. ข้อเสนอแนะในการเขียนข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรเขียนข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ หรือสำหรับการทำวิจัยต่อยอดในอนาคตทั้งนี้ข้อเสนอแนะควรสืบเนื่องจากข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไม่ใช่ข้อเสนอแนะตามหลักการโดยทั่วไป

3.11. กิตติกรรมประกาศ (หากมี)

3.12. เอกสารอ้างอิง

4. การเตรียมต้นฉบับบทความปริทัศน์ (Review Article) มีแนวปฏิบัติตามลำดับการเขียนดังนี้

4.1 ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.2 ชื่อผู้นิพนธ์ทุกคน และสถานที่ทำงาน โดยใช้ภาษาไทย

4.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นความเรียงย่อหน้าเดียว ประกอบด้วยสาระสังเขปที่สำคัญและครบถ้วน คำสำคัญ (Key words) มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3-5 คำ

4.4 บทนำ เป็นการเขียนความสำคัญควรเขียนสาระหรือข้อมูลสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของเรื่องที่นำเสนอ เขียนให้กระชับตรงประเด็นและแสดงถึงความสำคัญว่าทำไมจึงนำเสนอบทความนี้

4.5 สาระปริทัศน์ในประเด็นต่างๆ ที่ตรงกับชื่อเรื่อง โดยประเด็นที่นำเสนอจะต้องกระชับตรงประเด็น ไม่ซ้ำซ้อน

4.6 วิจารณ์ เป็นการสรุปสาระ และแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนโดยจะอ้างอิงวรรณกรรมต่างๆมาเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้

4.7. กิตติกรรมประกาศ (หากมี)

4.8 เอกสารอ้างอิง

5. การอ้างอิงเอกสาร

การเขียนเอกสารอ้างอิง (References) ท้ายบทความสำหรับแนวทางของการเขียนเอกสารอ้างอิงโดยใช้ระบบของ APA ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 (The Publication Manual of the American Psychological Association, 6th edition, published by the American Psychological Association, 2011) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้แต่งเป็นชาวไทยให้ลงทั้งชื่อและนามสกุลตามลำดับ

ผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศให้ลงนามสกุลตามด้วยเครื่องจุลภาค และต่อด้วยอักษรย่อของชื่อต้น และชื่อรอง ทั้งนี้รวมถึงผู้แต่งชาวไทยที่เขียนหนังสือเป็น

ภาษาอังกฤษจะลงรายการผู้แต่ง โดยใช้นามสกุลขึ้นต้น เหมือนผู้แต่งชาวต่างประเทศดังตัวอย่าง

5.1 หนังสือ

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). เมืองที่พิมพ์:สำนักพิมพ์

บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย.* (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

Kosslyn, S. M., & Rosenberg, R. S. (2004).*Psychology: The brain, the person,the world.*(2nd ed.). Essex, England: Pearson Education Limited.

Mussen, P., Rosenzweig, M. R., Aronson, E., Elkind, D., Feshbach, S., Geiwitz., P. J.,et al. (1973). *Psychology: An introduction*. Lexington, Mass.: Health.

5.2 วารสาร

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. *ชื่อวารสาร,* ปีที่(ฉบับที่), หน้า.

เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2545). ดัชนีประสิทธิผล Effectiveness Index:E.I.).*วารสารการวัดผลการศึกษา* มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 8(1), 30-36.

Klimoski, R., & Palmer, S. (1993). The ADA and the hiring process in organizations.*Consulting Psychology Journal: Practice and Research*,45(2), 10-36.

5.3 หนังสือรวมเรื่อง (Book Review)

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ), ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป, หน้า). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์

ประสม เนืองเฉลิม. (2549). วิทยาศาสตร์พื้นบ้าน การจัดการเรียนรู้มิติทางวัฒนธรรมท้องถิ่น การบูรณาการ ความรู้พื้นบ้านกับกาจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน: กรณีศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ป่าปู่ตา. ใน ฉลาด จันทรสมบัติ (บรรณาธิการ), *ศึกษาศาสตร์วิจัย ประจำปี2548 – 2549* (หน้า 127 – 140). มหาสารคาม:สารคาม-การพิมพ์-สารคามเปเปอร์

Coopper, J., Mirabile, R., &Scher, S. J. (2005). Actions and attitudes: The theory of cognitive dissonance. In T. C. Brock & M. C. Green (Eds.), *Persuasion: Psychological insights and perspectives* (2nd ed., pp. 63-79). Thousand Oaks,CA, US: Sage Publications, Inc.

5.4 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้นิพนธ์. (วันที่ เดือน ปีที่ปรับปรุงล่าสุด). ชื่อเรื่อง. วันที่ทำการสืบค้น, ชื่อฐานข้อมูล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (3 ธันวาคม 2548). *ธนาคารหลักสูตร.* สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2550,จาก http://db.onec.go.th/thaigifted/lessonplan/index.php

Wollman, N. (1999, November 12). *Influencing attitudes and behaviors forsocial change.* Retrieved July 6, 2005, from http://www.radpsynet.org/docs/wollmanattitude.html

6. โปรดตรวจสอบ ต้นฉบับดูว่า ท่านได้เขียนหัวข้อต่างๆ และให้ข้อมูลครบถ้วน ใช้คำต่างๆ ถูกต้องตามพจนานุกรมไทย และอังกฤษ รวมทั้งคำศัพท์ทางวิชาการ และระบบการอ้างอิง ได้ถูกต้อง

7. ในการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ในบทความ ขอให้ผู้เขียนใช้ข้อมูลจากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือและ

ทันสมัยไม่เกิน 10 ปีมีการระบุชื่อผู้แต่งและปีพิมพ์ปรากฏอย่างชัดเจนควรอ้างอิงจากแหล่งหรือเอกสารที่เป็นต้นตอของข้อมูลและบทความใดที่มีการตรวจสอบพบว่าเข้าข่าย Plagiarism จะถูกตัดสิทธิ์ในการพิจารณาลงตีพิมพ์

8. การตั้งค่าหน้ากระดาษให้ตั้งค่าขนาดกระดาษ A4 จัดหน้าให้มีช่องว่างด้านบน 1 นิ้ว ด้านล่าง 1 นิ้ว ด้านซ้าย 1.25 นิ้วด้านขวา 1 นิ้ว อักษรที่ใช้ในการพิมพ์ให้ใช้ฟอนต์ AngsanaNew ขนาด 16 และ single space และมีเนื้อหารวมบทคัดย่อและเอกสารอ้างอิงไม่เกิน 15 หน้า

9. การส่งต้นฉบับให้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

9.1. ส่งต้นฉบับบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเป็นอิเลคทรอนิคส์ไฟล์ (.docx) ไปที่เวบไซต์ของวารสารที่ https://www.tci-thaijo.org/index.php/bcnpy เพื่อทำการลงทะเบียนสมาชิกวารสารและดำเนินการส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ของ TCI ทั้งนี้ผู้เขียนสามารถศึกษาข้อมูลคำแนะนำเบื้องต้นสำหรับผู้นิพนธ์ที่เมนูด้านขวามือของหน้าเว็บไซต์ หรือตามคู่มือแนบท้าย

9.2. เมื่อบทความผ่านประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจะมีการแจ้งจากกองบรรณาธิการวารสารให้ผู้เขียนดำเนินการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

9.3. ชำระเงินค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ในวารสารเมื่อได้รับการแจ้งจากกองบรรณาธิการ

ข้อ 8. วารสารฯมีกำหนดออกปีละ 3 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม และฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

ผู้นิพนธ์หรือผู้อ่านท่านใดประสงค์จะขอข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกองบรรณาธิการได้ดังนี้

กองบรรณาธิการวารสารการพยาบาล
การสาธารณสุขและการศึกษา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา
312 หมู่ 11 ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง
จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56000
โทรศัพท์ 0-5443-1779 ต่อ 105,114
โทรสาร 0-5443-1889
มือถือ 06-1289-5926
E-mail : journal@bcnpy.ac.th